

Osama, geniusz marketingu

10

Jak wydoić Polskę z miliardów

14

Świetlicki: Jestem małym plagiatorem

40

Nagie zdjęcia, które zachwyciły świat

44

PRZE KROJ

NR 19 (3437) / 9 MAJA 2011 / CENA 3,99 zł

WWW.PRZEKROJ.PL

w tym 8% VAT

Gorsze dzieci Kościoła

Komunia tylko dla wybranych

6

INDEKS
371424

KTO ZAMIENIA, TEN KORZYSTA

TEN KORZYSTA
TEN KORZYSTA
TEN KORZYSTA

BONUS ZA AUTO ZOSTAWIONE W ROZLICZENIU
KREDYT 0% PRZEZ 3 LATA *
3 LATA GWARANCJI **
UMOWA PEUGEOT OPTIWAY „UTRZYMANIE” ***

PEUGEOT REKOMENDUJE TOTAL Model prezentowany na zdjęciu może różnić się od samochodów dostępnych w ofercie. Liczba samochodów ograniczona. Oferta nie dotyczy modeli z serii specjalnych. Zużycie paliwa w cyklu mieszanym: od 4,4 do 6,6 l/100 km, emisja CO₂: od 115 do 159 g/km.
* RRSO dla samochodu w cenie 50 400 zł, przy wpłacie własnej 25%, kredytowanej opłacie przygotowawczej w wysokości 5%, dla kredytu na 36 miesięcy wynosi 4,04%. ** 2-letnia gwarancja producenta + 1 rok umowy serwisowej Peugeot Optiway do 100 000 km. *** Umowa Peugeot Optiway „Utrzymanie” zawiera przedłużenie gwarancji na 3. rok eksploatacji samochodu, świadczenia assistance i wymianę części eksploatacyjnych i zużywczych.

www.peugeot.pl

Wymiana starego samochodu na nowego Peugeot jeszcze nigdy nie była tak opłacalna. Teraz zostawiając u nas auto w rozliczeniu, zyskujesz nawet do 4000 zł. Dodatkowo oferujemy Ci kredyt 0% przez 3 lata*, 3 lata gwarancji** oraz umowę Peugeot Optiway „Utrzymanie”***. Nie bój się zmiany na lepsze! Zapraszamy do salonów! **Sprawdź także ofertę na pozostałe modele.**

PEUGEOT **308**

PEUGEOT
MOTION & EMOTION

Kup książkę

PRZE KROJ

Założył w roku 1945
w Krakowie redaktor
Marian Eile

„Przekrój” w sieci:

*Bieży Stasiek poprzez pola
i macha ogonkiem
a na polu płocze dziewczę
splata chabry z dzwonkiem
Stanął Stasiek na ten widok
czterema łapami
zachwycony chabrowymi
dziewicy ślepiami*

*To mezalians! – krzyczy rozum
ale wierzga serce
w brontozaura gadzim ciele
płonąc w wielkiej męce
Cóż, że konduity ssaczej
jest oblubienica
dla miłości nie ma granic
– jej też płoną lica!*

*Pójdź ty ku mi, moja luba!
– Stasiek sapie czule
będziem odtąd co poranka
brodzić w rzeczonym mule
W czas obiadu strawię trawę,
trochę liści potem
a ty sobie będziesz ssała
na co masz ochotę*

*Wielceś łaskaw, dobry panie...
– szepnęła dziewczica
i przeskrornie modre oczy
spuściła na lica
Czy ja godnam tego szczęścia?
Czymże zasłużyłam?
Ja za takim jak ty chłopem
do księżycy wylam!
Łapy twoje tak mocarne
i jędrny ogonek...
Czuję dreszcze, a przy udach
tupot stu biodronek*

*Musisz wiedzieć, o cny Stasku
że o tobie marzy
każde dziewczę w naszej wiosce
wierząc, że się zdarzy
cud, jak z bajan słodkich
o księciu z rumakiem
lub z Ulicy Sezamkowej
szwarym Wielkim Ptakiem*

*Lico twoje jam ujrzała
onegdaj w „Przekroju”
i od razu pokochałam
ciebie, mój gieroju!
Tyżes przecież celebryta
nad celebrytami
za kimś takim dziś laseczki
ganiają stadami!*

*Wielce się zadumał Stasiek
gdy poznał przyczynę
Czytaj „Przekrój”, łatwiej wyrwiesz
ciacho lub dziewczynę*

NIECO ZDEZORIENTOWANI NIE PISZEMY...

...że głęboko poruszyła nas informacja, iż Amerykanie nadali nieświątej pamięci Osamben Ladenowi kryptonim Geronimo. I zachodzimy w głowę, jak politycznie poprawna administracja Demokratów mogła dopuścić, by groźnego terrorystę nazywać imieniem sławnego wodza Apaczów. I oczekujemy, że komuś spadnie za to skalp z głowy.

...że premier zapowiedział wojnę z kibolami. O skalpowaniu nie było jeszcze mowy, ale może i do tego dojdziemy.

Ze swej strony postulujemy środek najprostsz: całkowitą delegalizację futbolu. I choć nie wierzymy w aż tak straszącą stanowczość i osobiste poświęcenie premiera, proponujemy rzecz choć rozważyć – heca przykryłaby wszystkie przeszłe, obecne i przyszłe wpadki rządu, przed wyborami jak znalazł.

...że przeczytaliśmy fragment nowej powieści Bronisława Wildsteina i nie możemy się doczekać całości, albowiem łakniemy transgresji jak kania dżdżu, a au-

tor narobił nam apetytu mistrzowską sceną erotyczną, która rozgrywa się w chwili, gdy pada rząd Jana Olszewskiego. Mamy nadzieję, że w nowej prozie autora sławnego (nomen omen) utworu „Jak woda” nie zabraknie też scen skalpowania.

...że kamień spadł nam z serca, gdy okazało się, iż czołowy fizyk PiS, niejaki poseł Cwierz, nie zdołał – mimo wielu wysiłków – przekonać prezesa do teorii „helowego zamachu”. Bo właśnie wróciliśmy z Helu i obawialiśmy się, że będzie to nam

poczytane za co najmniej nieświadomy współudział w spowodowaniu katastrofy. Z drugiej wszakże strony trochę szkoda, bo jakże byłaby to piękna ława oskarżonych wnikliwie badanych przez mecenasa Rogalskiego: Helios, heliotrop, teoria heliocentryczna w całej rozciągłości oraz Helena Kurcewiczówna i – ma się rozumieć – Helena Łuczywo. Prosimy więc prezesa, by oszczędził skalp posła Cwierza. Może ten bystrzak jeszcze coś fajnego wymyśli.

MARCIN SENDECKI

MAREK RACZKOWSKI

LAST MINUTE KRZYSZTOF PŁYTA

Refleksja dziewiarska: problemy na stadionach wywołują szaliki połączone w szale.

TEMAT Z OKŁADKI

- 6 Zdrowe i z prawego łóża przyjmą wkrótce Pierwszą Komunię Świętą. Niepełnosprawne albo nieślubne mogą usłyszeć, że są zwierzętami. **Proboszczów o średniowiecznych poglądach w Polsce nie brakuje.** Agata Jankowska i Anna Szulc szukają przyczyn

PRZED WSZYSTKIM

- 10 **Amerikanie zabili właśnie geniusza marketingu,** który handel śmiercią doprowadził do perfekcji. Kto to taki? Osama ben Laden, rzecz jasna. Jak Al-Kaida poradzi sobie bez niego, zastanawia się Łukasz Wójcik
14 Cegły, śruby, koktajle Mołotowa – tym górnicy rzucają w policjantów, żeby nastraszyć polityków. **A górnicy to niejedyna grupa, która walczy o przywileje. Przywileje, za które wszyscy płacimy** – przypominają Małgorzata Świąchowicz i Agata Jankowska

ROZMOWA PRZEKROJU

- 18 Robert Mazurek rozmawia z **Wojciechem Waglewskim o „X-Factor”**. Ciekawe i pouczające

CYWILIZACJA

- 20 **Szukasz w sieci miejsca na wakacje? Niech ci się nie wydaje, że Google wskaże ci najlepsze.** On podsuwa to, co zostało najlepiej wypromowane. Piotr Stanisławski o tajnikach PageRank
23 **Korzystaj testuje Sony VAIO S.** I wiecie co? To jest fantastyczna maszyna
24 **Ciuch zmieniający kolor,** zasilający prądem iPod'a, zabijający bakterie – na śmierć! Wkrótce do kupienia w sklepie za rogiem. Magdalena Tomkowicz dowodzi, że to możliwe
26 **Tęż pytanie!**

NA POCZĄTEK

DONAT SZZYLER
ZASTĘPCA
REDAKTORA
NACZELNEGO

Proboszcz sprawny inaczej

Wszystkie zwierzęta są równe, ale niektóre równiejsze. Znamy to, prawda? Orwellowska myśl idzie jednak z duchem czasu. I tak na Pomorzu ksiądz proboszcz łaskaw był nazwać zwierzęciem małą Andżelikę. Dlaczego? Dziewczynka chciała przystąpić do komunii. Jednak jest „tym gorszym dzieckiem” – cierpi na zespół Downa (tę i inne historie przeczytacie na s. 6). I jak wytłumaczyć kolegom Andżeliki słowa takie jak: „niepełnosprawność”, „tolerancja”, „empatia”, „wsparcie”? Po co nam obchodzony na początku mają Dzień Godności Osób Niepełnosprawnych Intelktualnie? Jak mają działać organizacje społeczne próbujące chociaż trochę wyrównać szanse chorych dzieci? Przecież nie mogą mieć racji, skoro ksiądz dobrodziej mówi co innego. We wsi wszyscy wiedzą, że racja księdza pochodzi

od samego Boga. Jak więc zwykli ludzie mają inaczej myśleć o Andżelice? Przykład idzie z góry zarówno na Pomorzu, jak i w całej Polsce. A górą dla księdza jest episkopat. „Nie spotkałem nikogo, kto stracił wiarę po przeczytaniu Marksa i Lenina, natomiast wielu straciło ją po spotkaniu z własnym proboszczem” – mawiał ksiądz Józef Tischner. I każdy biskup powinien wziąć sobie te słowa do serca. Powinien wezwać proboszczów na dywanik i słowem – lub nawet kijem – nauczać o empatii. I naprawdę nie o religię tu chodzi. Nie o owieczki odchodzące ze stada pasterzy o ciasnych umysłach. Niech odchodzą na zdrowie. Ci pasterze wciąż jednak mają wpływ na społeczeństwo. Nie potrafią uczyć? Niech przynajmniej nie psują.

PIĘDZIESIĄTKA PRZEKROJU

- 27 **Odkrywamy projekty realizowane za Fundusze Europejskie**

KULTURA

- 36 **Czy polska fonografia potrzebuje wręczanej z wielką pompą nagrody?** Tak. Ale nie takiej jak Fryderyk – pisze Jarek Szubrycht
39 **Fundacja Galerii Foksal i Raster wreszcie mają konkurencję.** O rynku sztuki w Polsce Jacek Tomczuk
40 **Lektura:** Marcin Sendeki rozmawia z Marcinem Świetlickim nie tylko o wierszach

OTWÓRZ OCZY

- 44 Świat pokochał Ryana McGinleya i jego nieostre zdjęcia **nagich nastolatków tańczących na trawie.** Kuba Dąbrowski pisze dlaczego

RECENZJE

- 48 **Film:** Salwa daje 1 na 6 nowemu filmowi Kondratiuka...
49 **Książki:** ...Nyczek 6 na 6 biografii Nowosielskiego
50 **Muzyka:** Winczewski dziękuje Beastie Boys za płytę
51 **Gry:** Szewczyk docenia „Shoguna 2”
52 **Teatr:** Sieradzki rozczarowany i nie „Generałem”

ZAWSZE W PRZEKROJU

- 53, 54, **Rozmaitości**
55, 58 z krzyżówką, Kronikami popkultury Orbitowskiego, Lewomyślnie Kurkiewicza, Ładnymi rzeczami Salwy i kuchnią Gesslera
56 **Diennik** Jerzego Pilcha
57 **Stopkiatka**
3, 26, 58 **Raczkowski**

ADRES REDAKCJI:
ul. Nowogrodzka 47 A,
00-695 Warszawa,
tel. 22 525 99 33,
faks 22 525 99 88, www.przekroj.pl
e-mail: redakcja@przekroj.pl
lub imie.nazwisko@przekroj.pl

REDAKTOR NACZELNY:
Artur Rumianek

ZASTĘPCA REDAKTORA NACZELNEGO:
Donat Szzyler

DYREKTOR ARTYSTYCZNY:
Kasper Skirgajło-Krajewski

SEKRETARZ REDAKCJI:
Piotr Witek

SEKRETARIAT:
Karolina Łajkowska, tel. 22 525 99 33

PRZED WSZYSTKIM: wydawstwa@przekroj.pl,
Mariusz Nowik (szef),
Łukasz Wójcik (zastępca szefa),
Agnieszka Fiedorowicz, Maciej Jarkowicz,
Rafał Kostrzyński, Anna Szulc,
Małgorzata Świąchowicz,
Joanna Woźniczko-Czeczot;
stałe współpracujące: Agata Jankowska,
Marcelina Szumera

CYWILIZACJA OD ŚRODKA: nauka@przekroj.pl,
Piotr Stanisławski (szef), Olaf Szewczyk;
stałe współpracujące:
Irena Cieślinska, Urszula Dąbrowska,
Piotr Kossobudzki

KONIEC Z KULTURĄ: kultura@przekroj.pl,
Jacek Wakar (szef), Marcin Sendeki (zastępca
szefa), Tadeusz Nyczek, Karolina Pasternak,
Małgorzata Sadowska, Jacek Tomczuk;
stałe współpracujące: Kuba Dąbrowski,
Łukasz Drewniak, Sebastian Frąckiewicz,
Mariusz Herma, Anna Jastrzębska,
Ola Salwa, Jacek Sieradzki,
Jarosław Szubrycht, Bartek Winczewski

ROZMAITOŚCI, KRZYŻÓWKI:
rozrywka@przekroj.pl, Marcin Pieszczyk;
stałe współpracujące: Kaliber 45

PRACOWNIA GRAFICZNA:
Beata Białogłowska-Piwko, Beata Danowska,
Adam Szymański, Krzysztof Zakrzewski

FOTODZIECI: foto@przekroj.pl,
Marcin Kapica (szef)

KOREKTA:
Dorota Dul, Tatiana Hardej;
stałe współpracujące: Kinga Gruca

PROJEKT GRAFICZNY:
Kasper Skirgajło-Krajewski

ARCHIWUM: Dominika Bok

**OBROBKA ZDJĘĆ, PRZYGOTOWANIE
DO DRUKU:** Andrzej Tchórzewski

STRONA INTERNETOWA I IPAD:
Marcin Cichociński, Marcin Kijowski (szefowie)

REDAKTORZY: Monika Hrycko-Skowron,
Tomasz Róg, Maria Włodkowska

GRAFICY: Katarzyna Bażela, Jakub Bieda,
Martyna Marzec

MULTIMEDIA: Anna Bajorek, Mikołaj Tocki

WYDAWNICTWO PRZEKRÓJ Sp. z o.o.,
ul. Nowogrodzka 47 A,
00-695 Warszawa,
tel. 22 525 99 55, faks 22 525 99 88

WYDAWCA:
Grzegorz Hajdarowicz

PREZES WYDAWNICTWA:
Jan Godłowski

DYREKTOR WYDAWNICTWA:
Sławomir Mokrzycki

DYREKTOR DS. NOWYCH MEDIÓW:
Artur Rumianek

DYREKTOR PROGRAMOWA:
Katarzyna Janowska

PROMOCJA I MARKETING:
promocja@przekroj.pl,
Agata Stremiecka (szef), Jakub Maszkowski

BIURO REKLAMY:
reklama@przekroj.pl, Grzegorz Makowski,
p.o. dyrektor biura reklamy, 695 414 905,
Małgorzata Skorupa 601 432 821,
Beata Drogowska 785 855 883, Agnieszka
Pawelec 601 550 348, Elżbieta Smoleń
501 227 979, Eliza Zyromska 785 855 886

DYREKTOR DYSTYBUCYJ:
Elżbieta Maciążek

DRUK: RR Donnelley

Artykułów niezamówionych nie zwracamy.
Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian
i skrótów w nadesłanych artykułach i listach.

GRUPA

Wydawnictwo Przegląd Sp. z o.o.,
ul. Nowogrodzka 47 A,
00-695 Warszawa,
tel. 22 525 99 55, faks 22 525 99 88

PREZES WYDAWNICTWA:
Jan Godłowski

DYREKTOR WYDAWNICTWA:
Sławomir Mokrzycki

DYREKTOR DS. NOWYCH MEDIÓW:
Artur Rumianek

DYREKTOR PROGRAMOWA:
Katarzyna Janowska

PROMOCJA I MARKETING:
promocja@przekroj.pl,
Agata Stremiecka (szef), Jakub Maszkowski

BIURO REKLAMY:
reklama@przekroj.pl, Grzegorz Makowski,
p.o. dyrektor biura reklamy, 695 414 905,
Małgorzata Skorupa 601 432 821,
Beata Drogowska 785 855 883, Agnieszka
Pawelec 601 550 348, Elżbieta Smoleń
501 227 979, Eliza Zyromska 785 855 886

DYREKTOR DYSTYBUCYJ:
Elżbieta Maciążek

DRUK: RR Donnelley

Artykułów niezamówionych nie zwracamy.
Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian
i skrótów w nadesłanych artykułach i listach.

GRUPA

Wydawnictwo Przegląd Sp. z o.o.,
ul. Nowogrodzka 47 A,
00-695 Warszawa,
tel. 22 525 99 55, faks 22 525 99 88

PREZES WYDAWNICTWA:
Jan Godłowski

DYREKTOR WYDAWNICTWA:
Sławomir Mokrzycki

DYREKTOR DS. NOWYCH MEDIÓW:
Artur Rumianek

DYREKTOR PROGRAMOWA:
Katarzyna Janowska

PROMOCJA I MARKETING:
promocja@przekroj.pl,
Agata Stremiecka (szef), Jakub Maszkowski

BIURO REKLAMY:
reklama@przekroj.pl, Grzegorz Makowski,
p.o. dyrektor biura reklamy, 695 414 905,
Małgorzata Skorupa 601 432 821,
Beata Drogowska 785 855 883, Agnieszka
Pawelec 601 550 348, Elżbieta Smoleń
501 227 979, Eliza Zyromska 785 855 886

DYREKTOR DYSTYBUCYJ:
Elżbieta Maciążek

DRUK: RR Donnelley

Artykułów niezamówionych nie zwracamy.
Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian
i skrótów w nadesłanych artykułach i listach.

GRUPA

Wydawnictwo Przegląd Sp. z o.o.,
ul. Nowogrodzka 47 A,
00-695 Warszawa,
tel. 22 525 99 55, faks 22 525 99 88

PREZES WYDAWNICTWA:
Jan Godłowski

DYREKTOR WYDAWNICTWA:
Sławomir Mokrzycki

DYREKTOR DS. NOWYCH MEDIÓW:
Artur Rumianek

DYREKTOR PROGRAMOWA:
Katarzyna Janowska

PROMOCJA I MARKETING:
promocja@przekroj.pl,
Agata Stremiecka (szef), Jakub Maszkowski

BIURO REKLAMY:
reklama@przekroj.pl, Grzegorz Makowski,
p.o. dyrektor biura reklamy, 695 414 905,
Małgorzata Skorupa 601 432 821,
Beata Drogowska 785 855 883, Agnieszka
Pawelec 601 550 348, Elżbieta Smoleń
501 227 979, Eliza Zyromska 785 855 886

DYREKTOR DYSTYBUCYJ:
Elżbieta Maciążek

DRUK: RR Donnelley

Artykułów niezamówionych nie zwracamy.
Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian
i skrótów w nadesłanych artykułach i listach.

GRUPA

Wydawnictwo Przegląd Sp. z o.o.,
ul. Nowogrodzka 47 A,
00-695 Warszawa,
tel. 22 525 99 55, faks 22 525 99 88

PREZES WYDAWNICTWA:
Jan Godłowski

DYREKTOR WYDAWNICTWA:
Sławomir Mokrzycki

DYREKTOR DS. NOWYCH MEDIÓW:
Artur Rumianek

DYREKTOR PROGRAMOWA:
Katarzyna Janowska

PROMOCJA I MARKETING:
promocja@przekroj.pl,
Agata Stremiecka (szef), Jakub Maszkowski

BIURO REKLAMY:
reklama@przekroj.pl, Grzegorz Makowski,
p.o. dyrektor biura reklamy, 695 414 905,
Małgorzata Skorupa 601 432 821,
Beata Drogowska 785 855 883, Agnieszka
Pawelec 601 550 348, Elżbieta Smoleń
501 227 979, Eliza Zyromska 785 855 886

DYREKTOR DYSTYBUCYJ:
Elżbieta Maciążek

DRUK: RR Donnelley

Artykułów niezamówionych nie zwracamy.
Redakcja zastrzega sobie prawo do zmian
i skrótów w nadesłanych artykułach i listach.

GRUPA

Rysunek na okładce:
Tomasz Karelus
Studioilustracji.com

PRENUMERATA TYGODNIKA „PRZEKRÓJ”

PRZYZ WYDAWNICTWO – należy dokonać przelewu na konto: Wydawnictwo Przegląd Sp. z o.o., ul. Nowogrodzka 47 A, 00-695 Warszawa, Alior Bank SA 80 2490 0005 0000 4600 1542 1792 i wysłać dowód wpłaty faksem: 22 525 99 88 lub e-mailem: prenumerata@przekroj.pl. Cena prenumeraty w 2011 r.: rocznej – 166,40 zł, półrocznej – 83,20 zł. Informacji udziela Dział Dystrybucji tel. 22 525 99 69. Prenumerata przez Ruch SA – RUCH SA prenumerata krajowa – 804 200 600, prenumerata zagraniczna – (+48) 22 532 88 16; 22 532 88 23, www.ruch.pol.pl

DOSTĘP NA STRONIE WWW I WERSJĘ NA IPADA

Cena abonamentu na iPad'a i w Internecie: tygodniowy – 3,69 zł, kwartalny – 30,75 zł; roczny (z rabatem 30 proc.) – 99 zł. Do wykupienia na www.przekroj.pl oraz w App Store. Informacje: wsparcie@przekroj.pl

Jacek Majchrowski Prezydent Miasta Krakowa
oraz RMF Classic zapraszają na

4. Festiwal Muzyki Filmowej

Kraków 19-22 maja 2011

www.fmf.fm

organizatorzy:

kbf

RMF *Classic*

współpraca:

ArcelorMittal

sponsor:

partner medialny:

PROGRAM REGIONALNY
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

Małopolska

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007-2013.

Kup książkę

Dzieci gorszego Boga

Zdrowe i z prawego łoża przyjmą Pierwszą Komunię Świętą. Niepełnosprawne lub nieślubne mogą usłyszeć, że mają zakaz zbliżania się do ołtarza, bo są zwierzętami. Proboszczów o takich poglądach nie brakuje. W polskim Kościele panuje głęboki kryzys intelektualny

AGATA JANKOWSKA, ANNA SZULC

Wojtek Przybyszewski, lat 11, przymiera albę. W oczach ma łzy szczęścia. To zupełnie inne łzy niż te, które rok temu płynęły mu po twarzy, gdy dowiedział się, że sakrament Pierwszej Komunii Świętej to dla niego za wysokie progi. A konkretnie dowiedzieli się o tym od księdza Tomasza Rysia, proboszcza parafii w Orchowie w Wielkopolsce, rodzice i dziadkowie chłopca.

Kara za Downa

– Właściwie nie zdziwiło nas, że ksiądz wprost odmówił wnukowi pierwszego w życiu opłatka tylko dlatego, że ma zespół Downa – przyznaje babcia chłopca Ewa Przybyszewska. – Już wcześniej sugerował, że Wojtek jest dla niego parafianinem drugiego gatunku. Wypraszał go z mszy świętej – wspomina.

Chłopiec wychodził z kościoła, ale kary zupełnie nie rozumiał. Przecież na nabożeństwie zawsze zachowywał się grzecznie. Więcej – przeżywał je znacznie bardziej niż rówieśnicy. – Wcale się temu nie dziwię. Od lat

obserwuję, jak niepełnosprawne dzieci zbliżają się do Boga. Widzę ich mimikę, gesty, skupienie na twarzach i mam wrażenie, że czują więcej, przeżywają mocniej – opowiada nam Katarzyna Gawińska, katechetka w Zespole Szkół Specjalnych numer 103 w Poznaniu.

– Wojtuś jest religijny, z radością chodzi na msze, bo gorąco wierzy, że spotyka się z miłosiernym Bogiem. Bardziej miłosiernym niż ksiądz – dopowiada babcia chłopca.

Proboszcz Tomasz Ryś nie chciał z nami rozmawiać o niepełnosprawnym Wojtku. Gdy usłyszał, w jakiej sprawie dzwonimy, rzucił słuchawkę. Więcej wyczucia mieli na szczęście biskupi z archidiecezji gnieźnieńskiej. Po ich interwencji spowodowanej skargą rodziców proboszcz z Orchowa, chcąc nie chcąc, zgodził się w tym roku przyjąć chłopca w poczet pierwszokomunijnych dzieci.

Wyjątek od reguły

Happy end historii niepełnosprawnego Wojtka to wyjątek od reguły. W Polsce najczęściej

proboszczowie nie muszą się martwić o to, co powiedzą biskupi. Bo dostojnicy nic nie mówią. – Dlatego zazwyczaj w odpowiedzi na pogardę i zupełny brak empatii ze strony księży wierni odchodzą z Kościoła – przyznaje profesor Zbigniew Mikołajko, religioznawca z Uniwersytetu Warszawskiego.

Odeszła na przykład mama ośmioletniego Tomka z Łodzi, który przez całe swoje krótkie życie chorował na białaczkę. Dlatego częściej był w szpitalu niż w szkole. Rok temu usłyszał od księdza katechety, że nie może przystąpić do komunii, ponieważ opuścił za dużo lekcji religii. Rzeczywiście chłopiec nie zdążył nauczyć się całej modlitwy „Wierzę w Boga”. Był zbyt zajęty uczeniem się trudnych słów, które mówili do niego kolejni lekarze.

Grzeź ze Zgorzelca podobnie jak Tomek marzył o komunii. Na marzeniach się skończyło, bo księdzu nie spodobał się tata chłopca. A właściwie jego paszport. Izraelski. Co zrobił ojciec? Obywatelstwa nie zmienił. Zmienił na-stawienie syna do polskiego katolicyzmu.